

BIJLAGE 1

Rapport: **GEZONDHEID EN VENTILATIE IN WONINGEN IN VATHORST**;
onderzoek naar de relatie tussen gezondheidsklachten, binnenmilieukwaliteit en
woningkenmerken.
[GGD Eemland - september 2007]

9. AANBEVELINGEN

Verbetering van de bestaande woningen

Om de bewoners van de onderzochte woningen te helpen, is het raadzaam de volgende maatregelen te treffen. Wat de fasering van uitvoering betreft ligt het voor de hand om een onderscheid te maken tussen eenvoudige en ingrijpende maatregelen (zie hoofdstuk 7).

(1) Met de bewoners communiceren over de knelpunten die zij ervaren en helpen zoeken naar een oplossing. De eigenaar blijft primair verantwoordelijk voor de woning maar op bouwkundige en installatietechnische gebreken kan hij degene aanspreken die een en ander heeft geleverd.

Daarbij is het van belang dat de bewoners naast algemene ook specifieke informatie ontvangen over de werking van hun ventilatiesystemen en het juiste onderhoud. Belangrijke algemene boodschappen zijn dat elk mechanisch ventilatiesysteem in de middenstand behoort te staan wanneer er iemand thuis is, en dat het inrichten van een verblijfsruimte op zolder in veel gevallen extra ventilatievoorzieningen vergt. Voor woningen met balansventilatie is het een belangrijke boodschap dat roosters en toevoerfilters en –ventielen moeten worden gereinigd voordat ze zichtbaar vervuild zijn, dat het openen van ramen niet de gebalanceerde ventilatie verstoort maar slechts de warmteterugwinning,

(2) Zo nodig de mechanische ventilatiesystemen als volgt verbeteren.

(Opnieuw) inregelen, om de luchtstroom goed te verdelen over de verschillende ruimtes, zodat voldaan wordt aan de eisen van het Bouwbesluit. Waar de capaciteit na inregeling onvoldoende blijft, dient de capaciteit vergroot te worden tot wordt voldaan aan de eisen van het Bouwbesluit.

Verhelpen eventuele onbalans van de ventilator, om de geluidsproductie te verminderen.

Aanbrengen van het ontbrekend akoestisch materiaal tussen de ventilatie-unit en de kanalen, ter vermindering van de verspreiding van geluid.

Ventilatie-unit met geluiddempend materiaal monteren op een zware wand, indien de unit nu anders gemonteerd is.

Ventilatie-unit zo monteren dat filters gemakkelijk te bereiken zijn ter reiniging en vervanging, indien dit nu niet het geval is.

(3) Bij balansventilatie zo nodig een aantal extra maatregelen nemen.

Specifieke inblaasventielen plaatsen ter vermindering van de tochtklachten en ter vermindering van de geluidsoverlast.

Het eventueel ontbreken van een condensafvoer verhelpen.

Om bewoners in het onderzoeksgebied en ook elders te helpen, is het raadzaam om tevens het volgende te doen.

- (4) Onderzoek naar de effectiviteit van de genomen maatregelen.
- (5) Onderzoek naar bronnen van formaldehyde in de binnenlucht in woningen.
- (6) Onderzoek naar gezondheidsrisico's van koken op gas.
- (7) De capaciteit van de mechanische ventilatie en de geluidsproductie daarvan meenemen in het energielabel dat met ingang van 2008 verplicht moet worden voorgelegd bij overdracht van een woning.

Verbetering van toekomstige nieuwbouwwoningen

Om problemen in nieuwe woningen te voorkomen kunnen de volgende maatregelen worden genomen.

- (8) Burgers informeren over de consequenties van keuzes voor verschillende ventilatiesystemen en wasemkappen. Nieuwe bewoners adequaat informeren over het gebruik en het onderhoud van hun systeem.
- (9) Zorgdragen dat woningen gebouwd worden met een ruimere ventilatiecapaciteit dan als minimumeis in het Bouwbesluit is voorgeschreven en met een middenstand op de mechanische ventilatie die ten minste de 75% haalt van de capaciteit die nu is voorgeschreven.
- (10) Opleggen prestatie-eisen voor geluid van de eigen ventilatie-installatie koppelen aan de wettelijk vereiste ventilatiecapaciteit. De eisen kunnen aansluiten bij het niveau van de eisen van de GIW/ISSO-publicatie (GIW 2006), maar niet vrijblijvend.
- (11) Instellen verplichte kwaliteitsbewaking om te zorgen dat ontwerpen en uitvoeren nauwkeurig plaats vindt volgens de regels der kunst, dat wil zeggen conform de normen, technische handboeken (zoals ISSO-publicatie 62) en de voorschriften van de leverancier.
- (12) Meten prestaties van mechanische ventilatie en de geluidsproductie ervan bij oplevering.
- (13) Toepassen goede buitenzonwering die spuien niet belemmert; geen balansventilatie zonder bypass van de warmteterugwinning; bij balansventilatie tevens roosters of raampjes in de gevel.
- (14) Een regeling treffen waardoor regelmatig onderhoud van mechanische luchttoevoer onontkoombaar wordt, bijvoorbeeld een verplicht onderhoudscontract of een periodieke keuring.

BIJLAGE 2

Samevatting van het UJG-Rapport “De juridische mogelijkheden en belemmeringen van eventuele wettelijke aanpak van de risico’s van open verbrandingstoestellen in woningen”.

Samenvatting

Achtergronden en onderzoeksopdracht

In opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) heeft UJG een onderzoek uitgevoerd naar de juridische mogelijkheden en belemmeringen om, ter voorkoming van gezondheidsrisico's, de verkoop, toepassing en aanwezigheid van open verbrandingstoestellen in woningen, zoals open geisers en kachels, nader te reguleren en indien mogelijk aan banden te leggen. Het doel van het ministerie van VROM en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is dat afvoerloze geisers en andere open verbrandingstoestellen die koolmonoxidevergiftiging kunnen veroorzaken zo min mogelijk in nieuwe situaties in woningen worden toegepast, in bestaande situaties versneld worden vervangen en tot het moment van vervanging goed worden onderhouden. In dit onderzoeksrapport worden, in het licht van de geformuleerde opdracht, uitsluitend de juridische mogelijkheden in beeld gebracht. De uiteindelijke keuze voor het in te zetten instrumentarium gegeven die mogelijkheden is een politiek-bestuurlijk aangelegenheid.

Het voorliggende onderzoeksrapport kent een gelaagde opbouw. In de eerste plaats wordt per kader (internationale, nationale wet- en regelgeving en privaatrechtelijke afspraken) inzicht gegeven in de vraag welke relevante VWS-, VROM- en Europese wet- en regelgeving alsmede privaatrechtelijke afspraken er zijn die op open verbrandingstoestellen van toepassing zijn, inclusief een korte beschrijving van de betreffende voorschriften in die kaders.

In de tweede plaats wordt inzicht gegeven in de juridische mogelijkheden en belemmeringen die zich, gegeven die kaders, voordoen in relatie tot het doel van het onderhavige onderzoek.

Ten derde wordt inzicht verschaft in de wijze waarop door middel van eventuele aanpassingen, rekening houdend met Europeesrechtelijke kaders, van de relevante huidige wet- en regelgeving of privaatrechtelijke afspraken een samenhangend geheel kan ontstaan.

In het uitgevoerde onderzoek, dat zich richt op zowel de nieuwe als bestaande situaties betreffende het binnenmilieu in woningen, stond de volgende vraagstelling centraal:

1. wat zijn de huidige wettelijke kaders en privaatrechtelijke afspraken die op open verbrandingstoestellen van toepassing zijn;

2. wat zijn de juridische mogelijkheden en belemmeringen die zich voordoen in relatie tot het doel van het onderhavige onderzoek binnen die kaders;
3. op welke wijze kan door middel van eventuele aanpassingen, rekening houdend met Europese kaders, van de huidige wet- en regelgeving of privaatrechtelijke afspraken een samenhangend geheel ontstaan.

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van bureauonderzoek en interviews. Inzicht in de ontwikkelingen in de praktijk in relatie tot de juridische kaders werd in het bijzonder verkregen uit de interviews met de heer ing. H. Bakker, mevrouw drs. F.M.J. de Graaf, en de heer R. Nieuwenhuijs. Op 3 juni en 1 juli 2008 heeft UJG de voorlopige resultaten van het onderzoek besproken met de begeleidingscommissie (BC).

Conclusies en aanbevelingen

De conclusies en aanbevelingen met betrekking tot juridische mogelijkheden, belemmeringen en oplossingen die zich voordoen in relatie tot het doel van het onderhavige onderzoek worden hier op hoofdlijnen geschetst. De onderliggende doelstellingen van een eventuele wettelijke aanpak zijn als volgt gegroepeerd:

- open verbrandingstoestellen verbieden;
- open verbrandingstoestellen zo min mogelijk, maar dan wel goed toepassen;
- open verbrandingstoestellen in bestaande situaties versneld vervangen;
- open verbrandingstoestellen tot vervanging goed onderhouden.

Op basis van deze vierdeling is vervolgens langs de lijnen van Europese wet- en regelgeving, nationale wet- en regelgeving alsmede privaatrechtelijke afspraken in beeld gebracht welke aanvullende mogelijkheden tot regulering bestaan.

Verbieden van open verbrandingstoestellen

Conclusies ten aanzien van verbieden

Een Nederlands verbod op grondslag van de Warenwet op de productie en verkoop van open verbrandingstoestellen uit oogpunt van productveiligheid en onaanvaardbare risico's is in het licht van de richtlijnen en het EG-Verdrag een handelsbelemmering. Los van het aspect van rechtvaardiging zal in Europeesrechtelijk perspectief de maatregel als te zeer belemmerend kunnen worden gekwalificeerd. Juist omdat andere mogelijkheden gericht op een veilige installatie, gebruik, beheer en onderhoud ook kunnen leiden tot beperking van de door Nederland aangevoerde risico's. Nederland mag bijvoorbeeld, in tegenstelling tot Oostenrijk, ook geen A-deviatie op de Europese norm voor toestellen met een nominale belasting van minder dan 6 kW uitvoeren. De verkoop van open verbrandingstoestellen, die niet onder de werking van de gastoestellenrichtlijn vallen, kan worden verboden. UJG verwacht niet dat een verbod op productie of verkoop de Europeesrechtelijke beoordeling in het kader van het EG-Verdrag zal doorstaan.

Voor wat betreft eisen die niet direct zien op de productie en verkoop als zodanig, zoals voorlichting door distributeurs en opschriften ten behoeve van gebruikers, biedt de Nederlandse regelgeving aanknopingspunten. Op nationaal niveau is het krachtens de Warenwet mogelijk om aanvullende eisen te stellen met betrekking tot bijvoorbeeld opschriften op de open verbrandingstoestellen. Het verplicht laten aanbrengen van die informatie bij verkoop in ons land kan er aan bijdragen dat consumenten besluiten tot de aanschaf van een veiliger toestel. Bij de keuze voor een dergelijke verplichting moet wel rekening worden gehouden met de doorwerking van het Europees recht.

Binnen het stelsel van de Warenwetgeving kunnen aanvullende eisen in het kader van goede voorlichting omtrent open verbrandingstoestellen worden gesteld. Die regels kunnen niet de verkoop verbieden, maar wel bijdragen aan het bewustzijn van consumenten over de risico's van open verbrandingstoestellen bij de aankoop van een verbrandingstoestel.

Aanbevelingen ten aanzien van verbieden

UJG geeft in overweging om (in samenwerking met andere lidstaten) een verbod op Europees niveau te initiëren.

UJG beveelt aan om geen nationaal verbod op de productie of verkoop van open verbrandingstoestellen in de Nederlandse wetgeving op te nemen.

UJG adviseert om binnen het bestaande juridisch instrumentarium van de Warenwet nadere en meer specifieke eisen te stellen aan de voorschriften die gelden ten aanzien van de installatie en specifieke opschriften op de toestellen en de verpakkingen bij de *verkoop* van open verbrandingstoestellen.

Zo min mogelijk, maar wel goed toepassen

Conclusies ten aanzien van toepassing

In het perspectief van de beperkingen van de Europese juridische kaders waar het de productie en verkoop van de open verbrandingstoestellen betreft, neemt de betekenis van de Nederlandse regels voor wat betreft de toepassing van deze toestellen bij nieuw- en verbouw en de juiste installatie toe.

Ten aanzien van concentraties koolmonoxide en stikstofoxiden in verblijfsruimten met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel als bedoeld in afdeling 4.16 en 4.17 van het Bouwbesluit, kunnen in het Bouwbesluit grenswaarden worden opgenomen. Hierbij kan een analogie worden gevolgd met de vigerende concentratie-eisen voor formaldehyde. In die eisen is alleen de formaldehydeconcentratie die ontstaat door emissie uit de in het Bouwbesluit aangewezen constructies en voorzieningen opgenomen. Daarnaast kunnen de bepalingsmethoden en grenswaarden voor de concentratie-eisen voor koolmonoxide en stikstofoxiden die gelden voor nieuwbouw, ook een functie hebben bij het treffen van voorzieningen in bestaande bouw op grond van art. 13 van de Woningwet in het kader van het gemeentelijke toezicht.

Op basis van het Bouwbesluit 2003 kan worden bepaald dat de ruimte van een opstelplaats met een open verbrandingstoestel voor nieuwbouw en bestaande bouw moet worden voorzien van een CO-melder. De reikwijdte van de toepassing van een CO-melder wordt groter door de geformuleerde algemene uitzondering voor een kooktoestel of een warmwatertoestel, met een nominale belasting van ten hoogste 15 kW, zoals opgenomen in de artikelen 3.80, 3.88, 3.92 en 3.101 van het Bouwbesluit 2003 te schrappen. Door het schrappen of verlagen van de nominale belasting wordt de toepassing van een CO-melder ook voor de risicovolle open verbrandingstoestellen verplicht.

De Warenwet biedt een basis voor het (eventueel verplicht) laten verstrekken van informatie door de distributeur over het veiligheidsniveau van de verschillende toestellen die kunnen worden aangeschaft. Ten aanzien van de deskundigheid van degene die een toestel installeert kunnen regels worden gesteld. De Warenwet maakt het mogelijk om distributeurs tot 'passende actie' te bewegen, daarbij kan worden gedacht aan het beschikbaar stellen van CO-melders bij risicovolle toestellen.

Bij het uitoefenen van gemeentelijk toezicht kan vanwege risico's voor de gezondheid of veiligheid van de gebruikers bestuursdwang worden toegepast of een last onder dwangsom worden opgelegd. Op grond van artikel 13 Woningwet kan worden verplicht om aan een bestaand bouwwerk aanvullende bouwkundige voorzieningen aan te brengen om redenen van veiligheid of gezondheid. Bij de beoordeling van die risico's kunnen ook met een beroep op de zorgplicht van artikel 1a Woningwet aanvullende voorzieningen worden verlangd.

In het geval van een (noodlottig of ernstig) incident is sprake van schending van de zorgplicht in artikel 1a Woningwet. Aansprakelijkheid voor de gevolgen van het incident bij schending van de zorgplicht van artikel 1a Woningwet wordt sneller aanwezig geacht. Die dreigende aansprakelijkheid heeft in combinatie met voorlichting over het belang van de zorgplicht preventieve werking. Ten eerste door gerichte informatie te verstrekken aan de normadressanten van artikel 1a over de gevaren van de toepassing en installatie van open verbrandingstoestellen, de vermindering van die gevaren door het aanbrengen van CO-melders en het voorkomen daarvan door gebruik van andere toestellen. Ten tweede door duidelijk te maken dat bij het achterwege laten van het nemen van maatregelen de aansprakelijkheid, nu zij op de hoogte zijn van de risico's, eerder wordt aangenomen wanneer een incident plaats vindt.

Aanbevelingen ten aanzien van toepassing

UJG adviseert om de informatieverplichtingen van de distributeur over installatie en gebruik van open verbrandingstoestellen in de Warenwet, Besluit en Regelingen aangaande algemene productveiligheid aan te scherpen.

UJG adviseert deskundigheidseisen verplicht te stellen voor degenen die open

verbrandingstoestellen installeren.

UJG adviseert ten aanzien van concentraties koolmonoxide en stikstofdioxiden in verblijfsruimten met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel als bedoeld in afdeling 4.16 en 4.17 van het Bouwbesluit voor nieuwbouw grenswaarden in het Bouwbesluit op te nemen. Hierbij kan een analogie worden gevolgd met de vigerende concentratie-eisen voor formaldehyde.

UJG adviseert om voor nieuwbouw (en verbouw) en bestaande bouw te bepalen dat de ruimte met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel, ongeacht de nominale belasting, met een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht en de afvoer van rookgassen niet mag worden gebruikt zonder de aanwezigheid van een CO-melder.

UJG adviseert op grondslag van de artikelen 1a, 1b, 7b en 13 Woningwet in het kader van gemeentelijk toezicht bij geconstateerde veiligheidsrisico's door de toepassing van open verbrandingstoestellen aanvullende bouwkundige voorzieningen op te laten leggen.

Versneld vervangen van open verbrandingstoestellen

Conclusies ten aanzien van versneld vervangen

De eigenaar kan op grond van artikel 13 Woningwet worden verplicht om aan een bestaand bouwwerk aanvullende bouwkundige voorzieningen aan te brengen om redenen van veiligheid of gezondheid. Daarvoor geldt wel dat deze voorzieningen in die specifieke situaties noodzakelijk zijn. Dit kan ook in combinatie worden toegepast met het opnemen van normen voor koolmonoxide en stikstofdioxiden in het Bouwbesluit voor nieuwbouw, waarbij in een specifieke situatie in bestaande bouw burgemeester en wethouders voorzieningen kunnen eisen tot maximaal het nieuwbouwniveau.

Beoordeling van risico's van een open verbrandingstoestel binnen het bouwwerk gelet op de normering en regels voor de opstelplaats, ventilatie etc. kan tot de uitkomst leiden dat handhaving geboden is met een beroep op de zorgplicht van artikel 1a Woningwet.

Inhoudende dat een voorziening, zoals vervangen van het toestel, wordt verlangd die het gevaar van koolmonoxidevergiftiging ongedaan maakt.

Andere maatregelen gericht op versnelde vervanging van open verbrandingstoestellen in bestaande situaties zijn er, behoudens de bovenstaande, nauwelijks. Ten aanzien van bouw & installatie biedt het huidige wettelijke stelsel slechts indirecte mogelijkheden om het gebruik van andere dan open verbrandingstoestellen te stimuleren, bijvoorbeeld door krachtens de Warenwet specifieke regels te stellen over vervanging in het kader van de installatie, het gebruik en het onderhoud van open verbrandingstoestellen.

In het verlengde van de onderhoudsverplichting voor de verhuurder kan deze, als sprake is van substantieel onderhoud of vanaf een bepaalde ouderdomsdatum, worden verplicht direct over te gaan tot vervanging van het open

verbrandingstoestel. Het versneld vervangen van deze toestellen kan ook worden bereikt door middel van stimuleringsmaatregelen zoals subsidie.

Aanbevelingen voor versneld vervangen

UJG adviseert in het kader van gemeentelijk toezicht om aanvullende bouwkundige voorzieningen op te leggen bij bestaande bouw indien het gebruik van het open verbrandingstoestel onaanvaardbare risico's kent.

UJG adviseert ten aanzien van concentraties koolmonoxide en stikstofdioxide in verblijfsruimten met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel als bedoeld in afdeling 4.16 en 4.17 van het Bouwbesluit 2003 voor nieuwbouw grenswaarden in het Bouwbesluit 2003 op te nemen. Het opnemen van deze grenswaarden creëert tevens duidelijkheid over de vraag welk risico in bestaande bouw niet acceptabel is. Burgemeester en wethouders kunnen immers in een specifieke situatie in bestaande bouw voorzieningen eisen tot maximaal het nieuwbouwniveau, zoals het vervangen van het open verbrandingstoestel door een gesloten toestel.

UJG adviseert om door middel van financiële stimuleringsmaatregelen open verbrandingstoestellen versneld te laten vervangen.

Goed onderhoud

Conclusies ten aanzien van goed onderhoud

De Minister van VWS kan op grond van de Warenwet maatregelen treffen gericht op gebruik, beheer en onderhoud van open verbrandingstoestellen. Ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in de relatie tussen verhuurder en huurder heeft de Minister van VROM mogelijkheden om risico's ten gevolge van onvoldoende onderhoud terug te dringen.

De verhuurder van het pand of het toestel kan de zorg voor het volledige onderhoud van open verbrandingstoestellen opgelegd krijgen. Een andere mogelijkheid bestaat daarin dat de huurder verplicht wordt tot het periodiek laten uitvoeren van controle en onderhoud.

In het geval van een (noodlottig of ernstig) incident is sprake van schending van de zorgplicht in artikel 1a Woningwet. Aansprakelijkheid voor de gevolgen van het incident bij schending van de zorgplicht van artikel 1a Woningwet wordt sneller aanwezig geacht. Die dreigende aansprakelijkheid heeft in combinatie met voorlichting over het belang van de zorgplicht preventieve werking. Ten eerste door gerichte informatie te verstrekken aan de normadressanten van artikel 1a over de gevaren van open verbrandingstoestellen, de vermindering van die gevaren door het aanbrengen van CO-melders en het voorkomen daarvan door goed onderhoud aan die toestellen te plegen. Ten tweede door duidelijk te maken dat bij het achterwege laten van het nemen van maatregelen, de aansprakelijkheid, nu zij op de hoogte zijn van de risico's, eerder wordt aangenomen wanneer een incident plaats vindt.

Aanbevelingen ten aanzien van goed onderhoud

UJG adviseert deskundigheidseisen te stellen aan degenen die substantiële onderhoudswerkzaamheden uitvoeren met betrekking tot open verbrandingstoestellen.

UJG adviseert om binnen het bestaande juridisch instrumentarium van de Warenwet nadere en meer specifieke eisen te stellen aan de voorschriften die gelden ten aanzien van de specifieke opschriften op de toestellen en de verpakkingen ten aanzien van het gebruik en onderhoud van de toestellen.

UJG adviseert om de onderhoudsverplichtingen voor verhuurder van de woning of het toestel, alsmede de huurder duidelijker te onderscheiden en expliciet te benoemen.

UJG adviseert op grondslag van de artikelen 1a, 1b, 7b en 13 Woningwet in het kader van gemeentelijk toezicht bij geconstateerde feitelijke veiligheidsrisico's door de toepassing van open verbrandingstoestellen aanvullende bouwkundige voorzieningen op te laten leggen.

BIJLAGE 3

Reactie op de aanbevelingen uit het UJG-rapport "De juridische mogelijkheden en belemmeringen van eventuele wettelijke aan van de risico's van open verbrandingstoestellen in woningen

	Aanbevelingen ten aanzien van verbieden	reactie
1	UJG geeft in overweging om (in samenwerking met andere lidstaten) een verbod op Europees niveau te initiëren.	Het ministerie van VWS heeft binnen het kader van de Europese Gastoestellenrichtlijn (Gas Appliances Directive, GAD) het Nederlands standpunt ten aanzien van open verbrandingstoestellen onder lidstaten en de Europese Commissie verspreid. Op dit moment wordt geïnventariseerd wat het beleid en/ of de visie is van andere lidstaten ten aanzien van de verkoop en het gebruik van deze producten en de situatie omtrent het aantal CO-vergiftigingen ten gevolge van het (verkeerd) gebruik van deze producten. De resultaten van deze inventarisatie zal Nederland (VWS) in de eerstvolgende werkgroep van de Europese Commissie met alle lidstaten en de Commissie bespreken. Nederland (VWS) probeert zo steun te krijgen om een verbod of beperking op de verhandeling van deze producten op Europees niveau te reguleren.
2	UJG beveelt aan om geen nationaal verbod op de productie of verkoop van open verbrandingstoestellen in de Nederlandse wetgeving op te nemen.	Vooruitlopend op de genoemde actie bij aanbeveling 1 zal er geen nationaal verbod komen omdat in het licht van het EG-verdrag een handelsbelemmering is.
3	UJG adviseert om binnen het bestaande juridisch instrumentarium van de Warenwet nadere en meer specifieke eisen te stellen aan de voorschriften die gelden ten aanzien van de installatie en specifieke opschriften op de toestellen en de	Het ministerie van VWS kan in het Warenwetbesluit Gastoestellen geen aanvullende eisen stellen tav de veiligheid, omdat dit strijdig is met de Europese Gastoestellenrichtlijn die de veiligheid al op een uitputtende wijze regelt.

	verpakkingen bij de <i>verkoop</i> van open verbrandingstoestellen.	
	Aanbevelingen ten aanzien van toepassing	reactie
4	UJG adviseert om de informatieverplichtingen van de distributeur over installatie en gebruik van open verbrandingstoestellen in de Warenwet, Besluit en Regelingen aangaande algemene productveiligheid aan te scherpen.	Zie reactie bij aanbeveling 3
5	UJG adviseert deskundigheidseisen verplicht te stellen voor degenen die open verbrandingstoestellen installeren.	<p>Het verplicht stellen van deskundigheidseisen aan de installateurs in de Warenwet wordt door het ministerie van VWS niet proportioneel geacht. Dit brengt aanzienlijke lasten met zich mee inzake de uitvoering van en het toezicht op naleving van deze eisen. De verantwoordelijkheid voor het stimuleren van het inhuren van een deskundig installateur ligt op dit moment bij de branche en het uiteindelijk inhuren bij de eigenaar van een woning.</p> <p>Ten behoeve van installateurs heeft NEN in april 2008 de NPR 3378-45 "Werken aan de voorziening voor afvoer van rook van verbrandingstoestellen en het beoordelen van de consequenties van wijzigingen aan de bestaande ventilatie en infiltratie van het gebouw" gepubliceerd.</p>
6	UJG adviseert ten aanzien van concentraties koolmonoxide en stikstofoxiden in verblijfsruimten met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel als bedoeld in afdeling 16 en 17 van het Bouwbesluit grenswaarden in het Bouwbesluit op te nemen. Hierbij kan een analogie worden gevolgd met de vigerende concentratie-eisen voor formaldehyde.	Zie reactie bij aanbeveling 10

7	<p>UJG adviseert om voor nieuwbouw (en verbouw) en bestaande bouw te bepalen dat de ruimte met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel, ongeacht de nominale belasting, met een voorziening voor de toevoer van verbrandingslucht en de afvoer van rookgassen niet mag worden gebruikt zonder de aanwezigheid van een CO-melder.</p>	<p>Koolmonoxidemelders kunnen levens redden. Deze aanbeveling wordt door het ministerie van VROM thans nader beschouwd in samenspraak met o.a. het Overleg Platform Bouwregelgeving. Omdat deze nieuwe eis een lastenverzwaring betekent en omdat het toezicht hierop lastig is, wordt ook nagegaan of het plaatsen van CO-melders ook langs vrijwillige weg kan worden bereikt door middel van communicatie. Voor de aanstaande wijziging van het Bouwbesluit (planning 1 januari 2010) wordt de TK hierover nader geïnformeerd.</p>
8	<p>UJG adviseert op grondslag van de artikelen 1a, 1b, 7b en 13 Woningwet in het kader van gemeentelijk toezicht bij geconstateerde veiligheidsrisico's door de toepassing van open verbrandingstoestellen aanvullende bouwkundige voorzieningen op te laten leggen.</p>	<p>Deze aanbeveling is gericht aan gemeenten. Over de wijze waarop gemeenten toezicht kunnen houden op open verbrandingstoestellen en de vervanging hiervan kunnen stimuleren vindt door het ministerie van VROM nog nader overleg plaats met de VNG en Vereniging Bouwtoezicht Nederland.</p>
Aanbevelingen voor versneld vervangen		reactie
9	<p>UJG adviseert in het kader van gemeentelijk toezicht om aanvullende bouwkundige voorzieningen op te leggen bij bestaande bouw indien het gebruik van het open verbrandingstoestel onaanvaardbare risico's kent.</p>	<p>Zie bij aanbeveling 8</p>
10	<p>UJG adviseert ten aanzien van concentraties koolmonoxide en stikstofdioxide in verblijfsruimten met een opstelplaats voor een open verbrandingstoestel als bedoeld in afdeling 4.16 en 4.17 van het Bouwbesluit 2003 voor nieuwbouw grenswaarden in het Bouwbesluit 2003</p>	<p>Deze aanbeveling wordt door het ministerie van VROM thans nader beschouwd in samenspraak met o.a. het Overleg Platform Bouwregelgeving. Voordat deze nieuwe eis in het Bouwbesluit wordt opgenomen wordt nagegaan of gemeenten daadwerkelijk behoefte</p>

	op te nemen. Het opnemen van deze grenswaarden creëert tevens duidelijkheid over welk risico in bestaande bouw niet acceptabel is. Burgemeester en wethouders kunnen immers in een specifiek situatie in bestaande bouw voorzieningen eisen tot maximaal het nieuwbouwniveau, zoals het vervangen van het open verbrandingstoestel door een gesloten toestel.	hieraan hebben in het kader van hun handhaving bij bestaande bouw (optreden tegen gevaarlijke situaties) .Voor de aanstaande wijziging van het Bouwbesluit (planning 1 januari 2010) wordt de TK hierover nader geïnformeerd.
11	UJG adviseert om door middel van financiële stimuleringsmaatregelen open verbrandingstoestellen versneld te laten vervangen.	Het stimuleren van het versneld vervangen van open verbrandingstoestellen wordt door het Ministerie van VROM gedaan door communicatie en ondersteuning met handreikingen zoals genoemd in de brief. De noodzaak van de inzet van financiële stimuleringsmaatregelen is op dit moment niet aanwezig.
	Aanbevelingen ten aanzien van goed onderhoud	reactie
12	UJG adviseert deskundigheidseisen te stellen aan degenen die substantiële onderhoudswerkzaamheden uitvoeren met betrekking tot open verbrandingstoestellen.	zie bij aanbeveling 5
13	UJG adviseert om binnen het bestaande juridisch instrumentarium van de Warenwet nadere en meer specifieke eisen te stellen aan de voorschriften die gelden ten aanzien van de specifieke opschriften op de toestellen en de verpakkingen ten aanzien van het gebruik en onderhoud van de toestellen.	Zie bij aanbeveling 3
14	<i>UJG adviseert om de onderhoudsverplichtingen voor verhuurder van de woning of het toestel, alsmede de huurder duidelijker te onderscheiden en expliciet te</i>	In het <i>Besluit kleine herstellingen</i> is de verdeling van onderhoudsverplichtingen op hoofdlijnen al duidelijk aangegeven. Nadere invulling hiervan of toelichting

	<i>benoemen.</i>	<p>hierop kan plaatsvinden in het huurcontract.</p> <p>Op www.vrom.nl wordt in de o.a. de dossiers <i>Onderhoud en woningverbetering</i> en <i>Huurcommissie</i> op dit punt door VROM al informatie gegeven. Bij de verdere communicatie over open verbrandingstoestellen zal VROM ook aandacht besteden aan de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van deze toestellen inclusief de eventuele rookafvoerkanalen.</p>
15	<p>UJG adviseert op grondslag van de artikelen 1a, 1b, 7b en 13 Woningwet in het kader van gemeentelijk toezicht bij geconstateerde feitelijke veiligheidsrisico's door de toepassing van open verbrandingstoestellen aanvullende bouwkundige voorzieningen op te laten leggen.</p>	Zie aanbeveling 8